

17 augustus 2011

Resultatenverslag bijeenkomst 'Jeugdzorg Lokaal'

Van Nelle fabriek, donderdag 30 juni

Bureau Obelon en deelnemers uit Rijnmond, Haaglanden, Holland-Rijnland

Waarom deden we het ook alweer?

De komende jaren krijgt de transitie van de jeugdzorg verder vorm: de jeugdzorg wordt gedecentraliseerd en komt onder de regie van gemeenten. Het bestuursakkoord stelt ten doel: 'integrale ondersteuning en zorg dichtbij huis'. Nadruk in de jeugdzorg dient te liggen op laagdrempeligheid, meer bereik, vroeg-signalering, efficiëntie en een kwaliteitslag. De decentralisatie dient een oplossing te bieden voor de schotten tussen de financieringsvormen in het huidige stelsel, de bureaucratie in het indicatiestellingproces en de jeugdzorg die in de beleving van het lokale veld op een te grote afstand staat.

"Het is slechts 10% bezuinigen en daar worden we pas over een paar jaar mee geconfronteerd. Op het totaal is dat zoveel nog niet, dus moeten we ons daar niet blind op staren."

Op zoek naar een succesvolle route

Een duidelijke conclusie uit het rondetafelgesprek is dat één ideaal model niet bestaat. Contexten verschillen en daarom is een programmatische aanpak essentieel. Deze aanpak moet erop gericht zijn om samen met de regionale en lokale instellingen binnen de jeugd(gezondheids)zorg en de gemeenten te komen tot een gezamenlijke visie die een basis is voor verdere ontwikkeling. Het is geen vraag meer of maar hoe de regionale samenwerking vormgegeven dient te worden. De verankering van de lokale vraagontwikkeling is daarbij cruciaal.

"Regionaal moet men elkaar vinden en samenwerken. Dat is een feit. De bestaande verbindingen tussen partners zijn daarbij de basis."

Een belangrijk ingrediënt voor een succesvolle decentralisatie van de jeugdzorg is de versterking van het lokale veld door inbreng van expertise uit de tweedelij. Tijdens het gesprek zijn diverse voorbeelden genoemd die vanuit deze geachte vorm zijn gegeven.

Onderdeel hiervan is dat meer diagnostische en (ortho)pedagogische deskundigheid aan de voorkant wordt ingezet om sneller en een gericht

17 augustus 2011

diagnose te stellen. Dit kan doorverwijzing naar de meer langdurige tweedelijnszorg in een vroegtijdig stadium voorkomen. In de vormgevingsvraag pleit dit voor het inrichten van een professioneel domein aan de voorkant, waar een aantal hoogopgeleid professionals het lokale veld ondersteunen vanuit een gemeenschappelijk streven de jongeren ‘integraal en dichtbij huis te ondersteunen’. Zowel tweedelijns instellingen binnen de jeugdzorg als Bureau Jeugdzorg hebben expertise in huis die in deze lijn lokaal ingezet kan worden. Een dergelijke aanpak vraagt een investering in gedragsverandering en kan mede een structuurdiscussie voorkomen.

“De discussie gaat te vaak over structuur i.p.v. gedragsverandering!”

Een ander ingrediënt voor een succesvolle route sluit hierbij aan. Een dergelijk professioneel domein vraagt van de gemeente om veel minder te sturen op basis van indicatiestelling, maar vraagt om het creëren van de randvoorwaarden waardoor lokaal een professioneel domein wordt ingericht à la de eerstelijnszorg met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden. In een tijd van schaarse middelen vraagt dit creativiteit en moed om de professional binnen heldere kaders ruimte te geven. Ervaringen in andere sectoren leren ons dat dit zeker niet leidt tot kostenstijging. Een leidraad bij een dergelijke aanpak kan zijn om bij de beleidsontwikkeling het onderscheid tussen infrastructuur voor de lange termijn, de programmatische aanpak voor de middellange termijn en ruimte voor actie op de korte termijn te hanteren.

Tot slot

“Maar naast alle rapportages over de problemen, gaat er ook gewoon ontzettend veel wél goed. Laten we daarop verder bouwen.”

Het uitwisselen van kennis en ervaring in klein comité blijkt een inspirerende bezigheid. Niet om tot het ideale model te komen, maar wel om bouwstenen uit te wisselen waar partijen hun regionale programma mee kunnen uitbouwen. Deelnemers nemen zich dan ook voor de decentralisatie nogmaals te agenderen in een vergelijkbaar gesprek.